

РЕШЕНИЕ

№ 11137
София, 17.07.2019

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният административен съд на Република България - Пето отделение, в съдебно заседание на двадесет и трети януари две хиляди и деветнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ДИАНА ДОБРЕВА
ЧЛЕНОВЕ: ВИОЛЕТА ГЛАВИНОВА
ЕМАНОИЛ МИТЕВ

при секретар
на прокурора
от съдията
по адм. дело № 10876/2017.

Николина Аврамова
Моника Малинова
ЕМАНОИЛ МИТЕВ

и с участието
изслуша докладваното

Производството е по чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). Образувано е по касационна жалба на "Електроенергиен системен оператор" ЕАД ("ЕСО"ЕАД)-София против решение № 4100/19.06.2017 г., постановено по адм. д.2206/2017 г. по описа на Административен съд - София-град (АССГ). В касационната жалба се твърди, че обжалваното съдебно решение е неправилно като постановено в нарушение на материалния закон и при съществени нарушения на съдопроизводствените правила - касационни основания за отмяна по смисъла на чл. 209, т. 3 от АПК. Изрично са наведени доводи за неправилност на извода, че "ЕСО" ЕАД е задължен субект по смисъла на чл. 3 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ), не е такъв субект и „Българския енергиен холдинг“ЕАД/“БЕХ“ЕАД/, като едноличен собственик на капитала на дружеството. Подробни съображения в подкрепа на твърденията и искането са изложени в касационната жалба и в пледоария по същество на спора в открито съдебно заседание. Претендират се разноски.

Ответната страна Сдружение "За земята - Достъп до правосъдие"/ЗЗДП/, чрез процесуални представители оспорва касационната жалба по съображения в писмен отговор. Претендира разноски.

Прокурорът от Върховна административна прокуратура заявява становище за основателност на касационната жалба.

Върховният административен съд, пето отделение, намира, че касационната жалба е подадена от заинтересовани лица, в срок и е процесуално допустима, а разгледана по същество е неоснователна по следните съображения:

С обжалваното решение № 4100/19.06.2017 г., постановено по адм. д. 2206/2017 г. по описа на АССГ е отменен отказ, обективизиран в писмо изх. ЦУ-РПО-681/01.02.2017г. на изпълнителния директор на „ЕСО“ЕАД, по заявление вх. № ЦУ-ПМО-681/30.01.2017г-на сдружението ЗЗДП е върната преписката за произнасяне. Административният съд е приел, че ответникът е бил длъжен да се произнесе като задължен субект по чл. 3 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) като се е позовал на разпоредбата на § 4 от допълнителните разпоредби на ЗДОИ и събраните по делото доказателства. Така постановеното съдебно решение е валидно, допустимо и правилно.

Първоинстанционният съд е разгледал жалбата на Сдружение ЗЗДП в открито съдебно заседание и след събиране на всички относими към спора доказателства е постановил обжалвания съдебен акт, който съдържа всички реквизити на съдебно решение, постановено в производство по чл. 145 и сл. от АПК.

Основният спор между страните дали „ЕСО“ ЕАД – е задължен субект по чл.3 ЗДОИ. Със соченото по –горе заявление е поискана следната информация: 1.В периода декември 2016 –януари 2017г. ,ЕСО в качеството му на Оператор по договорите за продажба на студен резерв, какви неустойки по чл.22 от типовите договори , сключени с ТЕЦ „Бобов дол“ЕАД, ТЕЦ „Марица-3“ ЕАД и ТЕЦ „Русе“ ЕАД, е поискал да бъдат заплатени от горепосочените дружества и на какво основание; 2. Доставчиците по договорите за продажба на студен резерв ТЕЦ „Бобов дол“ЕАД, ТЕЦ „Марица-3“ ЕАД и ТЕЦ „Русе“ ЕАД,изразили ли са становище относно исканията за заплащане на неустойки ; 3. Какви действия са предприети от „ЕСО“ за установяване на фактите, въз основа на които е дължима неустойка за неизпълнение на договорите за продажба на студен резерв; 4. Предприети ли са действия от „ЕСО“за връщане на вече заплатени суми за осигуряване на студен резерв; 5. В периода декември 2016- м.януари 2017 година –някое от дружествата – доставчици, , изпращало ли е известие по чл.33,ал.3 от типовия договор за настъпването и края на събитието представляващо форсмажор. Правилно, в съответствие със събраните по делото доказателства, АССГ е обосновал извод, че "ЕСО" ЕАД е задължен субект по чл. 3 от ЗДОИ.Доколкото единствените мотиви в оспореното пред първата инстанция писмо за отказ да бъде предоставена търсената от заявителя информация са свързани със статута на "ЕСО" ЕАД, решаващият съд е анализирал само този проблем. Действително съдът не е обсъдил други възможни хипотези за отказ да бъде предоставена обществена информация, каквито са предвидени по принцип в ЗДОИ, но това не е възможно да бъде определено като съществено процесуално нарушение. Първоинстанционният съд е приел за установено нарушението на материалния закон - непроизнасяне на задължен субект и е отменил оспорения отказ, но с разпореждането за връщане на делото като преписка за произнасяне не е формирал задължителни указания именно поради липсата на твърдения от страните по повод други релевантни за спора факти. Служебното задължение по чл. 168 от АПК не включва установяване на факти и обстоятелства, които не са твърдени от страните. При твърдените и установени факти АССГ е приел за установено, че е подадено заявление за достъп до обществена информация, което не е уважено при липса на посочените в отказа фактически и правни основания. Правилно е прието от АССГ, че сезираният с искането субект е задължено лице на основание чл. 3 от ЗДОИ, както и че е бил длъжен да се произнесе с мотивиран акт след получаване на заявление за достъп до обществена информация, отговарящо на изискванията на чл. 25 от ЗДОИ.

Безспорно е установено, че ЕСО ЕАД е образувано чрез преобразуването на „Националната електрическа компания“ ЕАД/НЕК/, като част от дейността на последното е отделена и е образувано дружеството ответник- ЕСО ЕАД. Едноличен собственик на капитала на двете дружества- НЕК и ЕСО е „Български енергиен холдинг“ ЕАД/-БЕХ ЕАД/- като последното е 100% собственост на Българската държава, чрез министъра на икономиката и енергетиката.

Обосновано, с оглед факта, че се касае за дъщерно дружество на БЕХ ЕАД, който от своя страна е възложител по чл.5,ал.2,т.1 -14 от Закона за обществените поръчки/, във връзка с §2,т.42 и 43 от ДР на ЗОП. Съгласно § 4 от ДР на ЗДОИ- задължени по този закон са тези публично правни организации, които са юридически лица на които управителните и контролните органи се избират от възложители по чл.5 ЗОП, респективно са обект на управленски контрол от възложители по чл.5 ЗОП.

Правилен е извода на съда, че ЕСО е 100% обект на управленски контрол от БЕХ, поради което се явява задължен по ЗДОИ субект.

По изложените съображения касационната инстанция намира, че на основание чл. 221, ал. 2 от АПК обжалваното съдебното решение като правилно, законосъобразно и постановено без допуснати съществени процесуални нарушения, следва да бъде оставено в сила.

С оглед изхода на спора касатора следва да бъде осъден да заплати на ответника разноските за тази инстанция,възнаграждение за един адвокат, в размер на 500 /петстотин/ лева.

По изложените съображения Върховният административен съд, пето отделение,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 4100/19.06.2017 г., постановено по адм. д.2206/2017 г. по описа на Административен съд - София-град .

ОСЪЖДА "Електроенергиен системен оператор" ЕАД –София да заплати на Сдружение “За земята - Достъп до правосъдие“-София сумата 500/петстотин/лева разноски за тази инстанция.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.